

AMNISTIA
INTERNACIONAL

ÍNDEX TEMÀTIC

I. Guia per a Educadors i Educadores

Orientacions didàctiques 2

Textos previs i adopció de la DUDH 3

Valor jurídic de la DUDH 4

El llegat de la Declaració 4

Preàmbul: els fonaments de la DUDH 6

Els drets que conté la DUDH 6

Reptes i desafiaments 60 anys després 9

Mobilitzar-se pels Drets Humans dóna resultat 10

Actua: propostes d'acció 12

Bibliografia 12

Recursos didàctics a la web 12

Filmografia 13

II. Propostes didàctiques

Activitats didàctiques per a Educació Primària 14

Activitats didàctiques per a Educació Secundària 18

Activitats didàctiques per a Batxillerat i Educació de Persones Adultes 26

DEL DRET I DEL REVÉS 4
MATERIALS PER A L'EDUCACIÓ EN DRETS HUMANS

DECLARACIÓ
UNIVERSAL
DELS DRETS
HUMANS

FITXES
PER TREBALLAR A CLASSE

BATXILLERAT
I EDUCACIÓ
DE PERSONES
ADULTES

ACTIVITATS
DIDÀCTIQUES PER
A BATXILLERAT
I EDUCACIÓ DE
PERSONES ADULTES

Nota per a educadors i educadores: Es podria realitzar una activitat inicial per analitzar els prejudicis que tenim davant d'allò que veiem, per exemple, d'una foto en veiem una part i intentem endevinar-ne la resta. Quan es veu la foto complerta es comprova com, sovint, traiem conclusions equivocades.

Per a les activitats que impliquen el coneixement de la Declaració Universal, es pot trobar el text complet a: www.unhcr.ch/udhr/lang/cln.htm

EL DRET A LA PROPIETAT

Objectiu: Reflexionar sobre l'article 17 de la Declaració Universal dels Drets Humans: *"Totes les persones tenen dret a la propietat, individualment i col·lectiva. Ningú no serà privat arbitràriament de la seva propietat."*

Edat: Batxillerat i Educació de Persones Adultes (EPA).

Material necessari: Text de l'article 17 de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Desenvolupament:

1. S'elaborarà de manera conjunta un llistat de béns i es discutirà si han de ser propietat privada o col·lectiva.
2. Dintre de la propietat col·lectiva s'hi inclouen dos tipus: al primer, els propietaris són un grup de persones (com en

una cooperativa) i a l'altre, el propietari és l'Estat (el conjunt dels ciutadans i ciutadanes.0). En aquest llistat hi podrien aparèixer béns com ara: cotxes, cases, piscines, parcs, platges, bancs, col·legis, hospitals, joies, empreses, obres d'art...

3. Durant l'activitat es debatrà sobre les següents qüestions relacionades amb els Drets Humans:

Com es pot aconseguir que siguin compatibles el dret a la propietat privada amb altres drets com l'assistència sanitària, l'educació, el dret al treball... per a totes les persones?

Creus que els països colonitzadors que es van apropiari de les terres i recursos naturals dels pobles indígenes a Amèrica o Àfrica van respectar el seu dret a les terres on van néixer i van créixer?

Objectiu: Crear un debat sobre l'article 21 de la Declaració Universal dels Drets Humans:

1. *"Totes les persones tenen el dret de participar en el govern del seu país, directament o mitjançant representants escollits lliurement."*
2. *Totes les persones tenen el dret d'accés, en condicions d'igualtat, a les funcions públiques del seu país."*

3. *La voluntat del poble és la base de l'autoritat del poder públic; aquesta voluntat s'expressarà mitjançant eleccions autèntiques que s'hauran de celebrar periòdicament, per sufragi universal i per vot secret o un altre procediment equivalent que garanteixi la llibertat del vot."*

Edat: Batxillerat i Educació de Persones Adultes (EPA).

Material necessari: Text complet de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Desenvolupament: Es proposen les següents preguntes sobre les quals debatre, en relació amb la situació d'aquest dret al món.

- Hi ha països on votar és obligatori. Què n'opines d'aquesta situació?
- Assenyala en un mapa els països que són democràtics i els que no ho són. Assenyala la renda per càpita de cadascun. Creus que el fet que les persones participin en el govern del seu país influeix en el progrés, o és al revés, el progrés afavoreix que les persones participin?
- Què n'opines de la participació de les dones en les quotes dels partits polítics?

FITXA 6

L'explosió del Parc del Mil·lenni; els sospitosos, detinguts

El mes passat, dues persones, John i Jane, van afirmar ser els líders de la Brigada del Pa i la Llibertat (BPL), un grup terrorista. Van ser detinguts com a sospitosos del que va passar al Parc del Mil·lenni, a la perifèria de París. En l'atemptat van morir vuit menors, que anaven en viatge escolar des del Regne Unit, i d'altres van patir lesions greus. La policia afirma que ha rebut una amenaça del BPL de que realitzaran accions similars cada mes si no es compleixen les seves reivindicacions.

Sospitosos al tribunal

John i Jane, els sospitosos, van aparèixer ahir en públic per primera vegada. Ambdós detinguts van mostrar signes de maltractament físic. Durant l'obertura formal del cas al tribunal, John va aixecar els seus braços per ensenyar cremades de cigarrets que hi tenia, mentre que Jane va denunciar que li havien aplicat descàrregues elèctriques a la cel·la de la presó. Tots dos detinguts van ser desallotjats ràpidament de la sala.

El cap de la Policia sota pressió

El cap de Policia està sotmès a una pressió creixent per trobar els responsables de l'explosió del Parc del Mil·lenni. L'alcalde, els responsables de negocis perjudicats en l'assumpte del Parc del Mil·lenni i l'opinió pública reclamen accions immediates per evitar un altre atac.

Acte de protesta contra la repressió de manifestacions pacífiques a Myanmar. Amnistia Internacional van demanar, a més, la posada en llibertat de totes les persones preses de consciència.

Eleanor Roosevelt, esposa del President dels Estats Units, diplomàtica i activista pels drets humans, sostenint la Declaració Universal dels Drets Humans.

Preguntes per al grup de la policia de París

FITXA
7

Com a membre de la policia, tens informació que els detinguts John i Jane podrien saber quan i on el BPL posarà la bomba següent. Estàs sota molta pressió per aconseguir resultats. Anoteu els punts

claus de la discussió per exposar-los posteriorment a la resta de la classe.

- Com intentareu aconseguir la informació necessària?
- Quina pressió creieu que es pot aplicar sobre els detinguts?
- Fins a quin extrem estareu disposats a arribar per aconseguir la informació que us fa falta?

- Quins mètodes esteu disposats a utilitzar per aconseguir respostes dels detinguts?
- Maltractament verbal? Privació del son? Colpejar-los? Cremades de cigarret? Ús de descàrregues elèctriques?
- La premsa fa preguntes sobre el tractament que s'està donant als a les persones detingudes. Com justificareu l'ús eventual del maltractament físic?

Preguntes per al grup d'Amnistia Internacional

FITXA
8

Treballau per a l'organització de drets humans Amnistia Internacional. L'atemptat ha cridat molt l'atenció dels mitjans de comunicació i l'opinió pública està impacient. Algunes persones justifiquen que es sotmeti les persones sospitoses a qualsevol tipus de pressió si això ajuda a evitar nous atemptats terroristes.

Els comentaris següents del públic han estat publicats a la premsa de París, i transmesos per les emissores de ràdio locals.

- La força és el que es mereixen els assassins de menors.

- Van matar un amic/ga. Qui la fa, la paga: ull per ull i dent per dent.
- Sabien molt bé què feien, o sigui que han d'esperar ser tractats de la mateixa manera. En aquest cas, utilitzar la violència pot ser la única manera de saber la veritat.
- És un preu que cal pagar si es salven vides.
- A ells tant se'ls en dona el caràcter sagrat de la vida.

Com a membres participants i voluntaris d'una organització de defensa dels

drets humans, oposada a aplicar la tortura contra una persona detinguda sota cap circumstància, com respondríeu a aquests comentaris apareguts als mitjans de comunicació?

Quin tipus d'actituds o condicions, segons vosaltres, condueixen a la tortura o al maltractament de la gent empresonada en els diferents països del món?

Anoteu els punts clau de la discussió, així com les respostes i opinions obtingudes durant l'activitat realitzada per a exposar-los posteriorment a la resta de la classe.

La Constitució Espanyola i la Declaració Universal dels Drets Humans

Objectiu: Reflexionar sobre la importància de la Declaració Universal dels Drets Humans com a marc de referència de la Constitució i les lleis fonamentals d'Espanya, prenent com a exemple alguns articles.

Edat: Batxillerat i EPA.

Material necessari: Un exemplar de la Constitució Espanyola i un exemplar de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Desenvolupament: Pot participar-hi tota l'aula o fer-ho per grups. L'activitat s'adapta al temps disponible i es poden realitzar les dues parts o només una.

Primera part

Es llegirà la Declaració de Drets Humans atentament; i posteriorment l'article 10

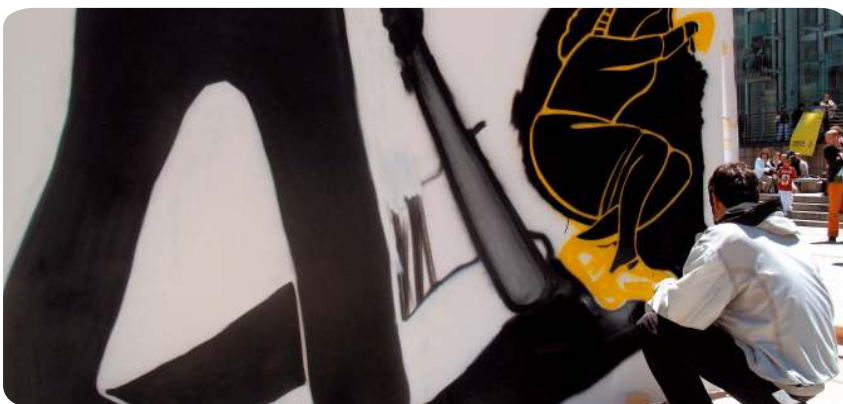
de la Constitució Espanyola. Un cop finalitzada la lectura, s'organitzarà un debat sobre les qüestions següents:

- Quin significat li dónes al contingut de l'article 10 de la Constitució Espanyola que has llegit?
- Quines obligacions per a les autoritats es deriven d'aquest article?
- I per a la ciutadania?

Segona part

Escollir algun article del Capítol II de la Constitució Espanyola. Posteriorment els i les participants respondran en grup a aquestes preguntes:

- Amb quins drets de la Declaració Universal es relaciona aquest article?
- Quines obligacions per als Estats es deriven dels articles de la Declaració relacionats amb l'article de la Constitució escollit?
- Quines diferències hi ha entre l'article de la Constitució escollit i els que s'hi relacionen de la Declaració?

Discussió sobre la Declaració Universal dels Drets Humans

Objectiu: Analitzar críticament la DUDH.

Edat: Batxillerat i EPA.

Material necessari: Un exemplar de la Constitució Espanyola i un exemplar de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Desenvolupament: Establir un debat sobre les següents qüestions, dividint el grup en dos subgrups que han de defensar un dels punts de vista proposats.

1. Els mateixos drets humans, són expressió d'una cultura i valen només per aquesta?

Punt de vista A: Els drets humans són una concepció de la ideologia occidental que tendeix a expressar formulacions absolutes i imposar-les a la resta de les cultures. Molts costums ancestrals (com la mutilació genital femenina) no s'han de sotmetre al dictat d'uns drets elaborats per una cultura molt diferent.

Punt de vista B: Els drets humans establerts a la Declaració Universal poden i han de ser aplicables a tots els pobles, han estat signats per tots els països, de cultures molt diferents, i han de permetre

l'expressió de tota identitat cultural, sense confondre-la amb la submissió d'unes persones per unes altres.

2. Sobirania o drets humans?

Punt de vista A: La comunitat internacional, i en concret l'ONU, té el dret d'intervenir a qualsevol país on els Drets Humans es violen de manera greu. Perquè els Drets Humans no són tan sols cosa dels governs, sinó de tota la Humanitat.

Punt de vista B: El "dret d'ingerència" no és res més que colonialisme disfressat. La prova és que fins ara tan sols s'ha exercit contra països dèbils i no contra d'altres que tenien un exèrcit potent.

Amnistia Internacional és un moviment que treballa en defensa dels drets humans a través de la recerca i l'activisme. La seva visió és la d'un món on totes les persones gaudeixin de tots els drets proclamats a la Declaració Universal dels Drets Humans i en d'altres normes internacionals.

Amnistia Internacional és present a 150 països i és independent de tot govern, ideologia política, interès econòmic o creença religiosa. No recolza ni s'oposa a cap govern o sistema polític, ni tampoc recolza ni s'oposa a les opinions de les víctimes dels drets de les quals intenta protegir. El seu únic interès és la protecció imparcial dels drets humans.

© **Amnistia Internacional Publicaciones, 2008**
C/ Fernando VI, nº 8 - 1º izda.
28004 Madrid
www.es.amnesty.org

Dipòsit Legal:
ISBN: 978-84-936663-2-3

CRÈDITS FOTOGRÀFICS

Les fotografies utilitzades en aquesta publicació tenen els drets reservats pels següents dipositaris:

- © AI: pàgines 2, 4, 11, 16 (superior), 17 (superior), 19, 20, 21, 22, 28 i 30 (esquerra)
- © Preda: pàgina 17 (inferior)
- © Private: pàgina 16 (inferior) i 30 (centre)
- © Rafa Castell: pàgina 29 (superior)
- © Rocío Careros: pàgines 9, 12, 23, 27, 30 (dreta) i 31
- © UN Photo: pàgines 10 i 29 (inferior)
- © Yamil Cure: pàgines 13 i 32

Disseny gràfic: Yamil Cure.
Impressió: Artes Gráficas Palermo.

AMNISTIA INTERNACIONAL SECCIÓ ESPANYOLA Secretariat Estatal

C/ Fernando VI, 8 - 1º izda.
28004 Madrid
Telèfon: 902 119 133
equipo.educacion@es.amnesty.org
www.es.amnesty.org

Reservats tots els drets.

Aquesta publicació té drets d'autor, tot i que pot ser reproduïda per qualsevol mitjà, sense pagament de taxes, amb finalitats educatives o per dur a terme accions de protecció i promoció dels drets humans, però no per a la venda. Els titulars dels drets d'autor sol·liciten que se'ls comuniquin els usos esmentats a fi d'avaluar els seus efectes. Per a la reproducció d'aquest text en qualsevol altra circumstància, el seu ús en altres publicacions o la seva traducció o adaptació, caldrà obtenir el permís previ per escrit de l'editorial.

